

**A szociális ellátórendszer
fejlesztésének fő irányai a lakhatás és
lakásfenntartás biztonságának
megőrzésére**

Korózs Lajos
államtitkár

Nyíregyháza
2009. május 27.

A lakhatás szerepe, lakhatási ügyek alakulása I.

- **a lakhatás védelme és a hajléktalanság megelőzése alapvető feladat**
- **a lakásállomány 1990 és 2008 között nem nőtt jelentősen (3 853 ezer → 4 270 ezer, 11%), a száz lakásra jutó népesség száma azonban csökkent (269 → 235, 12%)**
- **sajátos lakáspiaci jellemzők: gyenge lakásmobilitás, magas a lakástulajdon aránya (2007-ben 91%)**
- **folyamatosan emelkedett a lakásfenntartási kiadások aránya (a 80-as évek végén átlagosan 10%, 2007-ben már közel 21%)**

A lakhatás szerepe, lakhatási ügyek alakulása II.

- **a közüzemi díjak fogyasztói árindexet meghaladó emelkedése + a munkanélküliség elterjedése → a lakástámogatások bevezetésének igénye a 90-es évek elején**
- **kettős cél: a fizetőképesség megőrzése, illetve helyreállítása**
- **az ezredforduló után a lakáscélú hitelek száma is jelentősen megnőtt: 2002-ben 248 ezer, 2008-ban 839 ezer (3,4x), a hitelállomány összege is drasztikusan emelkedett, 606 Mrd Ft-ról 3 875 Mrd Ft-ra (6,4x)**

A fűtési módok átstrukturálódása I.

- **az ún. vegyestüzelés helyett a földgáz került előtérbe: a vezetékes gázzal ellátott települések száma 1990-ben 445, 2007-ben 2 863; 2007-ben a háztartások 39%-a fűt gázzal**
- **a földgáz bevezetése helyi politikai cél volt: jobb, egyszerűbb, könnyebb bánni vele, de drágább**
- **a költségek direkt jelennek meg az árban → általános kompenzáció az árak elfogadható szinten tartására (2003-2007)**

A fűtési módok átstrukturálódása II.

- **a távhővel kapcsolatos problémák:**
 - **sajátos struktúra: 100 településen kb. 240 szolgáltató → szétagolt, heterogén (az ármegállapítás önkormányzati hatáskör)**
 - **1991-ben megszűnt az állami dotáció (amely a tényleges költségek 2/3-át fedezte) → jelentősen emelkedtek a díjak**
 - **nincs mobilitás, nehéz a leválás a rendszerről (a távhővel fűtő háztartások aránya 2000-ben és 2007-ben is 18,3%)**
- **szociális alapú kompenzációs rendszer 2007-től, ezzel párhuzamosan fűtőkorszerűsítési programok**

A szociális ellátórendszer válaszai I.

1. Lakásfenntartási támogatás

- **1993-ban került bevezetésre, kezdetben kizárólag önkormányzati hatáskörben – fokozatosan csökkent az ellátottak száma →**
- **2004-től központilag szabályozott, normatív forma (kötelezően nyújtandó, minimum összeg, stb.)**

2. Fűtési támogatás

- **kezdetben általános gázártámogatás, 2007-től szociális alapú gáz- és távhőtámogatás**
- **évente átlagosan 1,8 millió család veszi igénybe, magasabb jövedelmi határ (önym $3,5x = 99\ 750$ Ft)**

A szociális ellátórendszer válasza II.

3. *Adósságkezelési szolgáltatás*

- **külföldi minta alapján új modellt valósít meg: összekapcsolódik a pénzügyi ellátás és a szolgáltatás (tanácsadás)**
- **immár 120 órában képzik a tanácsadó szakembereket**

4. *„Kártyás” fogyasztásmérő kísérletek*

- **2005-ben modellkísérlet, az áramszolgáltatók és az állam közös finanszírozásában**
- **közel 1 100 család vett részt, pozitív tapasztalatok: nem tud hátralékot felhalmozni, tudatos-takarékos fogyasztói attitűdöt alakít ki**

A szociális ellátórendszer válaszai III.

5. A védendő fogyasztók jogintézménye

- két csoport: szociálisan rászoruló és fogyatékossgal élő
- a szolgáltató tartja nyilván, kedvezményeik: részletfizetés, fizetési haladék, előrefizető mérő (kikapcsolás előtt fel kell ajánlani, a költségeket a szolgáltató viseli, Ift-vel támogatott!)

6. A kihűléses halálesetek elleni intézkedések

- jelzőrendszer: a nem védendő, hátralékos fogyasztót először a szolgáltató tájékoztatja (segítendő a védendővé válását), ezt követően
- a szolgáltató jelzi az esetet az illetékes jegyzőnek, aki további intézkedéseket tesz

A jövő útjai

- **a tárca vezetésének alapvető célja: a társadalom alsó rétegeit minél kevésbé érintsék a jelenlegi gazdasági nehézségek**
- **az eszközrendszer adott, és folyamatosan bővül (pl. magáncsőd-koncepció)**
- **kiemelt jelentősége van a helyi igazgatási szakemberek aktív közreműködésének – különösen az adósságkezelési szolgáltatás tekintetében: felkészült szakember-gárdával és a térségi összefogással a lakhatási problémák hatékonyan kezelhetőek**

Köszönöm figyelmüket!